

Sygn.akt III AUa 413/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Barbara Orechwa-Zawadzka

SA Bożena Szponar - Jarocka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 października 2016 r. w B.

sprawy z odwołania S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o rentę socjalną i o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy S. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 lutego 2016 r. sygn. akt IV U 6667/14

I. oddala apelację w zakresie prawa do renty socjalnej;

II. uchyla zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję z dnia 16 lutego 2015 roku w przedmiocie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i przekazuje sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O..

Sygn. akt III AUa 413/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 8 lipca 2014 roku, znak: SOC/15/023038420, odmówił S. K. prawa do renty socjalnej.

Z kolei decyzją z dnia 16.02.2015 r., znak: SOC/15/023038420 organ rentowy zmierzał do odmowy wnioskodawcy wszczęcia postępowania w sprawie renty z tytułu niezdolności do pracy.

Od powyższych decyzji odwołanie złożył S. K. wnosząc o ich zmianę i przyznanie prawa do wnioskowanego świadczenia. W uzasadnieniu podniósł, że jest całkowicie niezdolny do pracy, a niezdolność jest wrodzona. Posiada również orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie podnosząc, że orzeczeniami lekarza orzecznika i komisji lekarskiej stwierdzono, iż skarżący nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Dlatego też nie przysługuje mu prawo do renty socjalnej. Co się tyczy drugiej decyzji dotyczącej odmowy

wszczęcia postępowania w przedmiocie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy organ rentowy wskazał na § 4 ust. 4 rozporządzenia z dnia z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) , w trybie którego to przepisu wezwał zainteresowanego do uzupełnienia wniosku z dnia 09.07.2014 r. w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje wydanie decyzji o odmowie wszczęcia postępowania (pismo z dnia 23.07.2014 r.). Skarżący nie odpowiedział na powyższe wezwanie i nie przedłożył żądanych dokumentów.

Obie sprawy Sąd Okręgowy w dniu 12 maja 2015 r. połączył do wspólnego rozpoznania na podstawie art. 219 k.p.c. (k. 94).

Wyrokiem z dnia 9 lutego 2016 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił oba odwołania i orzekł o przyznaniu wynagrodzenia radcy prawnemu ustanowionemu w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił, iż ustalił wnioskodawca ur. (...) w dniu 10.10.2013 r. złożył wniosek o rentę socjalną, na skutek którego zostało przeprowadzone badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 19.05.2014 r. nie uznał badanego za całkowicie niezdolnego do pracy. W dniu 16.06.2014 r. ubezpieczony wniósł sprzeciw od wydanego orzeczenia do Komisji Lekarskiej ZUS. Po zapoznaniu się ze sprzeciwem Komisja Lekarska ZUS w dniu 3.07.2014 r. wydała orzeczenie, w którym podtrzymała stanowiska Lekarza Orzecznika ZUS. Na podstawie powyższego Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 8 lipca 2014 roku, znak: SOC/15/023038420 odmówił odwołującemu prawa do renty socjalnej.

W dniu 3.07.2015 r. S. K. złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Na podstawie § 4 ust. 4 rozporządzenia z dnia z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) organ rentowy wezwał zainteresowanego do uzupełnienia wniosku z dnia 09.07.2014 r. w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje wydanie decyzji o odmowie wszczęcia postępowania (pismo z dnia 23.07.2014 r.). Skarżący nie odpowiedział na powyższe wezwanie i nie przedłożył żądanych dokumentów. W konsekwencji decyzją z dnia 16.02.2015 r., znak: SOC/15/023038420 organ rentowy odmówił wnioskodawcy wszczęcia postępowania w sprawie renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy wskazał, iż istotną dla rozstrzygnięcia sprawy była ocena stanu zdrowia odwołującego, w szczególności ustalenie czy S. K. jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Celem wyjaśnienia stanu zdrowia wnioskodawcy i ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia Sąd zgromadził dokumentację medyczną skarżącego i przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych: neurologa, psychiatry i psychologa - specjalistów z zakresu chorób, które zgłaszał skarżący oraz wskazanych w zaświadczeniach o jego stanie zdrowia.

Biegli po zapoznaniu się z aktami sprawy, dokumentacją lekarską - wnioskodawca odmówił stawienia się na badania przez biegłych lekarzy, mimo kilkukrotnych starań podejmowanych przez biegłych oraz właściwe ośrodki pomocy społecznej- w opiniach z dnia 13.10. 2014 roku i 17.07.2015 roku nie uznali S. K. za osobę całkowicie niezdolną do pracy, wskazując: że -wnioskodawca jest od kilku lat leczony ambulatoryjnie w POZ z powodu zespołu bólowego kręgosłupa .Wizyty w POZ- kilka razy w roku. Brak dokumentacji medycznej potwierdzającej zaostrenie dolegliwości wymagające leczenia w poradni specjalistycznej hospitalizacji czy poszerzonej diagnostyki radiologicznej. W dostarczonej dokumentacji medycznej znajduje się jedynie opis rtg kręg. piersiowego i L-S potwierdzający wczesne zmiany zwyrodnieniowe. Również opisy badania przedmiotowego Lekarza Orzecznika i Komisji Lekarskiej ZUS potwierdzają utrzymujący się zespół bólowy kręgosłupa ,powodujący naruszenie sprawności organizmu - jednak nie powodujący całkowitej niezdolności do pracy . Wnioskodawca może wykonywać lekką pracę fizyczną zgodnie z poziomem kwalifikacji. Lekarz psychiatra stwierdził upośledzenie umysłowe stopnia lekkiego (w górnym jego zakresie, tj. bliżej tzw. normy intelektualnej, jej dolnego przedziału). Uzasadniając swe stanowisko biegły wskazał, iż z posiadanych danych wynika, że wnioskodawca pochodzi z bardzo prymitywnego środowiska, z rozbitej rodziny. Wychowywany przez matkę. Prawdopodobnie w okresie niemowlęcym, początkowym wczesnodziecięcym rozwijał się prawidłowo. Wkrótce potem stawał się uparty, zaczął sprawiać sobą problemy wychowawcze, które z upływem paru lat zaczęły narastać. W siódmym roku życia na skutek sprawianych problemów

natury wychowawczej skierowany i leczony w szpitalu psychiatrycznym. Wówczas stwierdzono patologiczny zapis eeg, co skutkowało ostatecznym rozpoznaniem zaburzeń zachowania na podłożu mikrouszkodzeń ośrodkowego układu nerwowego. Zapisu owego przeceniać nie można. Wedle dzisiejszej wiedzy medycznej w okresie rozwojowym dziecka nieprawidłowe zapisy eeg są zjawiskiem stosunkowo częstym. Po pięciu latach (13 rok życia) ponownie leczony w warunkach szpitala psychiatrycznego. Narastały bowiem problemy wychowawcze. W następstwie oddziaływań terapeutycznych (psycholog, pedagog) jego zachowanie - w warunkach szpitalnych - ulegało poprawie. Ówczesnie nie stwierdzano u niego opóźnienia rozwoju umysłowego. W skali pełnej = 83, sł. = 67, bezsł. = 103. Istotnymi były zaniedbania środowiskowo - wychowawcze oraz szkolne. I wówczas skierowany do szkoły specjalnej z internatem w K.. W warunkach szkoły specjalnej nie uczył się. Przykładowo, nie otrzymał promocji do siódmej klasy, ze względu na fakt, iż nie był w ogóle - z żadnego przedmiotu - klasyfikowany. W okresie życia dorosłego podejmował prace zarobkowe. U kolejnych różnych pracodawców pracował najczęściej krótkimi okresami. Pracował fizycznie. Posiadał opinie świadczące o jego możliwościach adaptacyjnych. Nie popadał w kolizje z porządkiem prawnym. Nie nadużywał alkoholu. Leczony przez lekarza rodzinnego w powodu kilku schorzeń somatycznych jak m.in. przewlekłego zespołu bólowy kręgosłupa, nawracającej niedokrwistości, przewlekłego zapalenia błony śluzowej żołądka, które nie skutkują Jego całkowitą niezdolnością do pracy. Upośledzenie umysłowe wnioskodawcy jest stosunkowo płytkie. Determinowane przede wszystkim jego zaniedbaniami wychowawczymi - środowiskowymi oraz późniejszymi zaniedbaniami szkolnymi, skutkującymi ostatecznie brakami w zakresie wiedzy szkolnej oraz z zakresu wiadomości ogólnych. Ów niski poziom sprawności funkcji intelektualnych S. K., odpowiadający — górnemu zakresowi — upośledzenia umysłowego stopnia lekkiego, nie skutkowało sobą niemożliwością w zakresie wykonywania przez niego różnych prostych prac zarobkowych. I wnioskodawca rzeczywiście pracował zarobkowo. Wnioskodawca wykazuje się prawidłowym rozumieniem prostych zasad, reguł funkcjonowania osobniczego. Jego krytycyzm jest upośledzony adekwatnie do poziomu sprawności funkcji intelektualnych. Na skutek nie spełnianych oczekiwań, narasta (patrz pisma) u niego postawa roszczeniowa. U wymienionego, w jego stanie psychicznym, nie zaszły w minionym okresie - od ostatniego zatrudnienia - jakiegokolwiek zmiany, które mogłyby czynić jego osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Wobec zgłoszonych przez pełnomocnika odwołującego zastrzeżeń do powyższej opinii Sąd podjął działania mające na celu dokonanie badań wnioskodawcy. Wnioskodawca nie wyraził zgody na badania przez biegłych.

Rozwiązać powyższe ustalenia faktyczna Sąd Okręgowy uznał oba odwołania za niezasadne. Co się tyczy prawa do renty socjalnej Sąd Okręgowy odwołał się do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz. U. 2003, nr 135, poz. 1268 ze zm.) wskazującego, że prawo do renty socjalnej przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

1. przed ukończeniem 18 roku życia;
2. w trakcie nauki w szkole wyższej, przed ukończeniem 25 roku życia;
3. w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Decydujące znaczenie dla rozważenia zasadności złożonego odwołania, miało zatem ustalenie czy odwołujący się jest całkowicie niezdolny do pracy, którym w myśl art. 12 cytowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 roku, nr 39, poz. 353 ze zm.) jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Biegli zaś nie uznali wnioskodawcy za osobę całkowicie niezdolną do pracy, a opinie biegłych lekarzy Sąd Okręgowy uznał za wiarygodny w sprawie dowód. Sąd podkreślił również odmowę współpracy wnioskodawcy, który nie chciał stawić się na badaniach, mimo kilkukrotnych starań podejmowanych przez biegłych oraz właściwy ośrodek pomocy społecznej.

Co się tyczy drugiej decyzji, to Sąd Okręgowy odwołał się do **art. 116 ust. 1 i 5** ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego chyba, że ustawa stanowi inaczej. Do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia

społecznego. Jeżeli we wniosku nie zamieszczono danych lub nie dołączono dokumentów, które są niezbędne do jego rozpatrzenia, organ rentowy wzywa zainteresowanego do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje wydanie decyzji o odmowie wszczęcia postępowania (§ 4 ust. 1 rozporządzenia). Jeżeli zainteresowany nie usunął braków, mimo pouczenia, o którym mowa w ust. 4, organ rentowy wydaje decyzję o odmowie wszczęcia postępowania (§ 4 ust. 6 rozporządzenia). Jednocześnie w § 10 ust. 1 powołanego rozporządzenia ustawodawca skonkretyzował dokumenty, które zainteresowany winien przedłożyć wraz z wnioskiem o świadczenie rentowe. Jeżeli ubezpieczony nie dołączy do wniosku o rentę zaświadczenia o stanie zdrowia oraz dokumentów potwierdzających okresy zatrudnienia musi liczyć się z tym, że ZUS wezwie go do przedłożenia takiego zaświadczenia w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania pod rygorem wydania decyzji o odmowie wszczęcia postępowania.

Sąd Okręgowy uznał, że organ rentowy prawidłowo zastosował wspomnianą wyżej procedurę i zasadnie odmówił wszczęcia postępowania o przyznanie S. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony nie przedłożył bowiem zaświadczenia o stanie zdrowia oraz pozostałych dokumentów potwierdzających jego zatrudnienie pomimo obowiązku wynikającego z powołanych wyżej przepisów. Jednocześnie brak jest jakichkolwiek podstaw uzasadniających przyjęcie, że ubezpieczony pozbawiony był obiektywnej możliwości przedłożenia takiego zaświadczenia.

Jako podstawę swego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. , a w zakresie orzeczenia o kosztach § 1 i 2. 1. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

We wniesionych apelacjach od tego wyroku skarżący generalnie podnosi swoją złą sytuację materialną, która utrudnia mu normalną egzystencję oraz nie zgadza się z opiniami biegłych sądowych nie stwierdzającymi niezdolności do pracy, podkreśla orzeczony w stosunku do niego stopień niepełnosprawności (k.167,172). Nadto w zakresie odmowy wszczęcia postępowania o rentę wskazał, iż w okresie wcześniejszym składał szereg dokumentów do ZUS , które w jego ocenie powinny wystarczyć do rozpoznania wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja w zakresie prawa do renty socjalnej podlegała oddaleniu, natomiast apelacja w zakresie dotyczącym prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy okazała się być zasadną.

Przede wszystkim w sprawie należało zauważyć, iż po pierwsze przedmiotem postępowania były odwołania od 2 decyzji rozpoznawanych przez Sąd Okręgowy w połączonych sprawach tj. decyzji odmawiającej prawa do renty socjalnej z uwagi na brak całkowitej niezdolności do pracy i decyzji dotyczącej renty z tytułu niezdolności do pracy, jak przyjął Sąd Okręgowy odmawiającej wszczęcia postępowania w sprawie o rentę wobec niedołączenia do wniosku wymaganych dokumentów. Po drugie wnioskodawcy Sąd Okręgowy przyznał prawo do pełnomocnika z urzędu, który niezależnie od znacznej ilości pism procesowych składanych w sprawie przez wnioskodawcę pełnił aktywną rolę, składając wnioski dowodowe, a zatem nie ulega wątpliwości, iż wnioskodawca miał zapewnione realne prawo do rzetelnego procesu w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w dniu 4 listopada 1950 r. w R. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) .

Przechodząc do decyzji w przedmiocie odmowy prawa do renty socjalnej trzeba stwierdzić, iż nie bez znaczenia w sprawie była postawa wnioskodawcy, który odmówił stawiania się na terminy badań, mimo znacznej aktywności Sądu w tym zakresie, który dążąc do przebadania wnioskodawcy przez biegłych sądowych zwrócił się nawet o pomoc do Gminnego Ośrodka Pomocy (...), aby delegował pracownika do pomocy wnioskodawcy (asysta) w stawiennictwie się na badania (k.145). W świetle odpowiedzi (...) wnioskodawca odmówił skorzystania z pomocy (...) w tym zakresie (k. 147). Nie może zatem ulegać wątpliwości, iż konieczność wydania opinii wyłącznie na podstawie materiału aktowego

była skutkiem zachowania wnioskodawcy i jego obciążają negatywne skutki procesowe skutki tegoż zachowania stosowanie do art. 233 §2 k.p.c.

Jak prawidłowo zauważył Sąd Okręgowy zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t. j. Dz. U. 2013 r., poz. 982 ze zm.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Koniecznym zatem było w okolicznościach przedmiotowej sprawy ustalenie czy wnioskodawca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, a niezdolność ta jest skutkiem naruszenia sprawności organizmu w którymś ze wskazanych wyżej okresów. Stosownie do art. 5 wyżej wskazanej ustawy, ustalenie całkowitej niezdolności do pracy następuje na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. 2015 r., poz. 748 ze zm.). Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy emerytalnej, całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Wyjaśnienie tego, czy wnioskodawca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy wymagało odwołania się do wiadomości specjalnych w rozumieniu art. 278 § 1 k.p.c. Tak też postąpił Sąd pierwszej instancji dopuszczając dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych z zakresu neurologii, psychiatrii i psychologii (k. 6 . postanowienie dowodowe). Biegli sądowi w wydanych opiniach: neurolog (k.30-33), psycholog (k.74-75), psychiatra (k.103-105) niezależnie od siebie rozpoznali u wnioskodawcy tylko lekkie upośledzenie umysłowe, a neurolog także zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z zespołem bólowym. Schorzenia te nie czynią wnioskodawcy osobą całkowicie niezdolną do pracy. Podkreślić trzeba, bo odwołuje się do tego apelacja, iż biegłym znany był fakt uznania wnioskodawcy za osobę posiadającą umiarkowany stopień niepełnosprawności na mocy orzeczenia (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w S. (2 orzeczenia tym zakresie koperta k. 10 akt). Brak jest zdaniem Sądu Apelacyjnego podstaw do negowania dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów w szczególności jednoznacznych opinii biegłych sądowych nie stwierdzających u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy. Jak wiadomo Sąd Okręgowy dokonując oceny dowodów zgodnie z **art. 233 §1 k.p.c.** uprawniony był do ich oceny według własnego przekonania przy wszechstronnym ich rozważaniu. W przypadku wnioskodawcy nie stawiającego się na badania niewątpliwie fakt ten w aspekcie art. 233 §2 k.p.c. nie może stanowić podstawy do kontestowania dokonanej oceny dowodów przez Sąd. W szczególności wnioskodawca nie może oczekiwać, iż skutki jego niewłaściwego i sprzecznego z art. 3 k.p.c. zachowania dadzą mu podstawę negowania opinii biegłych. Apelacja wnioskodawcy nie wskazuje przy tym okoliczności podważających logiczność, rzetelność, czy trafność wyciągniętych przez biegłych jak przez Sąd wniosków co do braku całkowitej niezdolności do pracy. Subiektywne odczucia wnioskodawcy w tym zakresie, podobnie jak jego zła sytuacja materialna nie mogą mieć znaczenia dla istnienia całkowitej niezdolności do pracy. Brak całkowitej niezdolności do pracy czyni niezasadnym odwołanie od decyzji odmawiającej prawa do renty, a tym samym czyni w tym zakresie niezasadną również wniesioną apelację, która zgodnie z art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

Co się tyczy odwołania od decyzji z dnia 16.02.2015r. odmawiającej - zdaniem organu rentowego i Sądu I instancji - wszczęcia postępowania w sprawie przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy to trzeba zauważyć, iż w świetle treści zaskarżonej decyzji - w jej tenorze - organ odmówił w istocie przyznania prawa do renty w związku niespełnieniem przesłanek jej nabycia, a dopiero w końcowej fazie uzasadnienia decyzji zawarł stwierdzenie o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie przyznania prawa do renty, co czyni wydaną decyzję wewnętrznie sprzeczną. Nie ulega wątpliwości, iż rozstrzygnięcie to nie zostało poprzedzone postępowaniem dowodowym. W świetle powyższego trudno jest przedmiotową decyzję traktować jak decyzję odmawiającą wszczęcia postępowania, skoro jej warstwa rozstrzygająca wyraźnie odmawia prawa do renty. W istocie bowiem decyzja ta wbrew jak się zdaje woli organu rentowego stała się decyzją odmowną w przedmiocie prawa do renty – co uszło uwadze Sądu Okręgowego. Słusznie Sąd Okręgowy zauważył, iż zgodnie z art. 116 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej, a do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Wydane na podstawie delegacji zawartej w art.128a ustawy - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) bliżej określa jakie dokumenty należy złożyć.

Zgodnie z art. § 10 ust. 1. tegoż rozporządzenia zainteresowany zgłaszający wniosek o emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy powinien dołączyć do wniosku dokumenty stwierdzające:

- 1) datę urodzenia;
- 2) okresy uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość;
- 3) stan zdrowia, a także wywiad zawodowy sporządzony przez płatnika składek, jeżeli ubezpieczony pozostaje w zatrudnieniu - w przypadku gdy prawo do świadczenia jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy;
- 4) wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu i uposażenia, przyjmowanych do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń;
- 5) okoliczności niezbędne do ustalenia świadczeń przysługujących z zagranicznych instytucji ubezpieczeniowych, jeżeli umowy międzynarodowe, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, tak stanowią.

Zgodnie z §10 ust. 2. dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, nie są wymagane, jeżeli konto ubezpieczonego zawiera dane pozwalające na ustalenie prawa i wysokości świadczenia, a z §10 ust. 3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5, nie są wymagane, jeżeli zostały złożone w organie rentowym dla celów ustalenia kapitału początkowego albo prawa lub wysokości świadczeń na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów.

Nie ulega wątpliwości w świetle akt rentowych , iż do wniosku o rentę wnioskodawca nie złożył aktualnego zaświadczenia lekarskiego, ale z jego pisma (wniosku) wynika, iż odwoływał się do rozpatrywanego jednocześnie wniosku w przedmiocie renty socjalnej, w których były składane zaświadczenie o stanie zdrowia. Jak się zdaje zgłoszony wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy zmierzał nawet do zastąpienia wcześniej zgłoszonego wniosku w rentę socjalną, wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności, co zapewne wiązało się z większymi szansami jej uzyskania, bowiem wówczas wnioskodawca dysponował już wiedzą (3.7.2014r.), iż orzecznik i Komisja ZUS badająca go na potrzeby renty socjalnej nie stwierdziły całkowitej niezdolności do pracy. Wnioskodawca miał zapewne problemy z dość jasnym wyrażeniem swego stanowiska w tym zakresie, tym niemniej w złożonym wniosku wyraźnie wskazywał albo na zmianę wcześniejszego wniosku o rentę socjalną albo na jego cofnięcie. Prawdą jest, iż braki we wniosku o rentę uprawniają do wystawienia w trybie **§4 ust.1.** rozporządzenia do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje wydanie decyzji o odmowie wszczęcia postępowania. Trzeba jednak zauważyć, iż w aktach rentowych brak jest dowodu doręczenia tego wezwania wnioskodawcy, a nie bez racji są też twierdzenia zawarte w pismach składanych w toku postępowania, iż złożył on szereg dokumentów do ZUS wskazujących na jego okresu pracy. Twierdzenia te w istocie polegają na prawdzie, bowiem akta sprawy o rentę z wniosku z 13.06. 2012 r. zawierają szereg świadectw pracy wskazujących na różne okresy ubezpieczenia, które mogą mieć znaczenie przy ustalaniu prawa do renty. Nadto jak się zdaje w 2012 r. na potrzeby tego wniosku organ sporządził teczkę z kopią różnych dokumentów wnioskodawcy, które także nie są ambiwalentne z punktu widzenia przesłanek nabycia renty z tytułu niezdolności do pracy. Wezwanie zatem wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku nie do końca pozostaje w zgodzie z §10 ust.2 i3 rozporządzenia .

Wszystko to traktowane łącznie oznacza, iż wydając decyzję w istocie o odmowie prawa do renty, organ rentowy nie badał spełnienia przesłanek nabycia tej renty przez wnioskodawcę tj. nie poddał go ani badaniu orzeczniczemu ani nie

ustalił jego stażu ubezpieczeniowego. Powyższe uzasadnia zatem uchylenie zaskarżonego wyroku i decyzji z dnia 16 lutego 2015r. i przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania na podstawie art. 477^{14a} k.p.c.